

Abonamentul

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., ¹/₂ an
6 cor., ¹/₄ an 3 cor.

Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 frcs., ¹/₂ an
an 9 frcs., ¹/₄ an
4 frcs. 50 cm.

Rea apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Insertiuni

Un şir garmond:
o dată 14 fl., a doua oră
12 fl., a treia oră 10 fl.

Tot ce privesce făca,
să se adreseze la »Re-
dactiunea și Admini-
stratiunea Unirii»

în
Blas.

Făe bisericescă-politică.

Anul XII.

Blas 11 Ianuariu 1902.

Numărul 2.

CONGRESUL AUTONOMIC.

Congresul regnicolar pentru orga-
nisarea autonomiei bisericii catolice din
Ungaria se află adunat în capitala țării.
Primatele l'a convocat pe ziua de 9
Ianuarie.

Cetitorii nostri își vor aduce aminte,
că în ultimele ședințe ale congresului
se prezentaseră două elaborate pentru
organismul viitor al autonomiei catolice.
Ambe elaborate erau provenitóre din
sinul comisiunii organizatóre de 27;
unul reprezenta vederile majorității,
altul cele ale minorității. Și de ore
ce în elaboratul minorității erau lucruri
de acele, cari păreau a fi salutare
chiar și în ochii majorității, de aceea
congresul ambe elaborate le-a rede-
rivat la comisiunea de 27, cu însă-
rcinarea, ca din amândouă proiectele să
formeze un proiect nou, care apoi să
formeze basă la discușiunile următóre
din plenul congresului.

De odată pentru ca congresul să
nu pertracteze înzădar, fără a cunoșce
vederile și intențiunile factorilor deci-
zătóri, comisiunii de 27 i-s'a dat și
mandatul acela, ca prin o subcomisiune
să se pună în pertractări cu corul epis-
copesc și cu guvernul țării.

Ast fel s'a și urmat și ast fel s'a
aflat atât vederile episcopilor cât și
ale guvernului.

Episcopatul firesce — nici nu era
de a se aștepta ast fel — s'a pus pe
punctul de vedere canonic, care punct
de vedere altcum e o urmare firăscă a
constituțiunii bisericesci. Ei pe sama
autonomiei reclamau tóte fondurile ca-
tolice și întrégă instrucțiunea publică
susținută din bani catolici, cu un cuvânt
conducerea instrucțiunii și întru cât
privesce spiritul, ér nu numai întru
cât privesce sarcinile de purtat.

Din contră guvernul s'a pus pe
punct de vedere al prepotenței statului:
nu dá din mână fondul religiunii, nici
alte fonduri catolice, cu atât mai puțin
conducerea instrucțiunii publice și în
fine asupra denumirilor la demnități
mai înalte bisericesci nu e aplicat a
ceda nici un fel de înriurintă organelor
autonomiei. Tot ce ar fi aplicat a con-
cede, ar fi controlul administrării ave-
rilor, care control s'ar manifesta în
străpunerea rațiunilor spre revisuire și
la organele autonome.

Acesta a fost rezultatul, la care a
ajuns subcomisiunea de trei a comi-
siunii de 27 cu delegații corului epis-
copesc și cu încredințării guvernului.

Având în mână acest rezultat comi-
siunea de 27, în loc de a-și împlini
mandatul primit de la congres, anume
în loc de a combina proiectul minorității
cu al majorității, s'a apucat și a pre-
lucrat un nou statut, care se acomodeză
vederilor guvernului. Anume maiori-
tatea acelei comisiuni și-a zis, că ar fi
ostenela zădarnică a combina cele două
proiecte din momentul, în care guvernul
nu consimte cu principiile fundamentale
depusse în cele două elaborate ale mai-
oritării și minorității. Și și-a mai zis
majoritatea comisiunii, că de o cam
dată bună va fi ori ce autonomie cât
de slabă și cât de lipsită de adevărat
cuprins; destul să se facă un început,
apoi restul și dezvoltarea treptată va
urma cu timpul.

Ast fel dar înaintea congresului
intrunit acuma se află spre desbatere
un proiect nou, care înse nu póte mul-
țumi pe catolicii adevărați, cari doresc
înființarea unui organism autonomic
real, ér nu *forme góle*, ori cum se
esprimă însăși comisiunea de 27 a unui
cadru.

Corul episcopesc în 7 Ianuarie
s'a intrunit și el în conferință și și-a
hotărît ținuta față de operatul nou al
comisiunii de 27. Episcopii au enunțat,
că ei de la punctul lor de vedere nu
să pot abate, că prin urmare resping
proiectul comisiunii de 27. În colo
nu vor influența întru nimic desbaterile
și hotăririle congresului, dar sperază,
că fidelitatea membrilor congresului față
de constituția dumnezească a bisericii
le va arêta calea, ce vor avé s'o
urmeze.

Că între ast fel de împrejurări la
ce rezultat va ajunge congresul, credem
că nu mai e îndoios.

Înființarea unui organism autonomic
în contrazicere cu voința bisericii în-
vătóre, adecă în contrazicere cu epis-
copatul este ceva absurd.

Este posibil altmintrelea, că mai-
oritatea laică a congresului, — cari
sînt de odată și membrii al partidului
guvernamental — va isbuti a scóte și
a trece prin congres un statut ca cel
presentat din partea comisiunii de 27;
dar e sigur, că din lucru tot nu s'ar
alege nimica, de ore ce în contra epis-
copatului tot n'ar primi sancțiune mai
înaltă un asemenea statut.

Și ast fel nu e greú a prezice,
că cestiunea autonomiei catolice ér va
ajunge în archive.

Că cine va purta vina e asemenea
evident. Guvernul nu voesc să lase
din mână atotputernicia sa peste bise-
rica catolică. Și ca să nu fie supărare
în țară, pentru egalitate va porni ac-
țiune și pentru știrbirea autonomiei
confesiunilor acatolice, ca să n'aibă
cuvînt de a se plînge catolicii.

Ce ne privesce pe noi ar trebui
să ne întristăm pentru dezvoltarea
acesta a lucrurilor, de ore ce cu ade-
vărat e o rușine a veacurilor, ca bise-
rica și numai biserica catolică din Un-
garia să fie lipsită de autonomia ei,
pe când și jidovii au azi autonomie
proprie. Și apoi reușita autonomiei
catolice amână pe timp neprevăduț și
cestiunea autonomiei propriie a provin-
ciei noastre bisericesci.

Cu tóte aceste mai virtos ni-se
cade a ne bucura. Pentru că de cât
să fim contopiți într'o autonomie fără
valóre, dar străină de întreg organis-
mul bisericii noastre, mai bine să ré-
mănem de o cam dată așa pe cum
sîntem.

Noi cel puțin avem organism au-
tonomic în parochii, deși formal nu e
înarticulat în legile țării. Credincio-
șilor nostri în viața parochiilor li-se
deschide un larg câmp de activitate
atât pe terenul administrațiunii averilor
bisericesci cât și pe terenul școlar.
Numai zel să fie, de lucru pot afla cei
buni. Mai mult n'a provăduț nici unul
din proiectele prezentate congresului.

Cestiunile mari vor mai aștepta
spre resolvire timpuri mai priincioșe.

Și așa n'avem cuvinte de a fi tare
superați pentru înfundarea carului au-
tonomiei.

Dacă însăși catolicii ar fi fost
sinceri și nu s'ar fi atins de autonomia
noastră, póte că le ajuta Dumnezeu.
Dar ei au vrut autonomie din scopuri
și ținte politice. Au vrut să ne asimi-
leze prin biserică. Și dacă au vėduț
că nu succede lucrul, au încurcat itele
și mai bine lasă lucrul întreg baltă.

Fie pe placul lor. Dar cei che-
mați ai nostri din fruntea bisericii să
vegheze neadurmit, că în fața apucă-
turilor felurite nu póte fi nimenea destul
de precaut și nu póte sci în inte, din
care parte póte să urmeze pericoul.

La începutul anului.

(F.) *Și El a venit în moșia sa, și ai săi nu l-au primit pe Dînsul, se plînge s. Evangelist.*

Nespusă a fost nefericirea la care a ajuns neamul omenesc prin păcat, totuși când Domnul Isus Christos, ca să ne libereze a luat trup omenesc. *ai săi nu l-au primit pe Dînsul.* Vifaimul și-a închis porțile la nașterea lui, Ierusalimul l-a alungat și restignit, păgânii încă numai cu ură și persecutare au întâmpinat biserica lui Christos. Toți Apostolii au trebuit să sufere moarte. S. Ioan deși n'a fost omorît, totuși fu aruncat într'un vas cu oleu ferbinte. Și 17 milioane de martiri au trebuit să sufere moarte, până ce Imperiul cel mare al Romanilor a primit credința lui Christos.

Dar și despre mulți dintre fiș bisericii, cari au primit s. botez să pôte zice, *că ai săi nu l-au primit pe Dînsul*; pentru că sînt numai cu numele creștini și trăesc păcatului. An după an lasă să trecă, fără de a-și da samă de faptele lor, fără de a-și deschide sufletul ca să-l primescă pe Dl Christos în s. Cuminecătura. Causa pentru ce purced ast fel nu e alta, de cât că nu să engeta la a doua venire a lui Christos, exprimată în simbolul credinței „și éráși va să vie, cu mărire să judece vii și morți, și împărăția lui nu va avé capăt“.

4000 de ani a trecut de la scóterea strămoșilor nostri din paradis, până la venirea primă a lui Christos, când s'a născut după trup ca *Mântuitorul* nostru. Și acum éráși îl așteptăm, nesciind timpul când va veni ca *Judecător*.

Astăzi sîntem la începutul unui an nou, din timpul acesta nesigur al așteptării; fie care din noi trebuie să-și deé samă de faptele

sale din anul expirat, cercând, că óre făcut-a destul, ca să pótă întâmpina cu demnitate și liniscit pe Judecătorul; și să-și facă programul nou pe anul ce acum îl începem. Zilele noastre de activitate sînt nesigure, și pôte chiar în anul acesta să se finescă. Câți au fost dintre pretinii și cunoscuții nostri la începutul anului trecut tari, sănătoși, pôte chiar în flórea vieții sau în zilele fragede ale copilăriei, și acuma numai sînt între cei vii. Câți au trebuit să se presinte în anul expirat înaintea feței Judecătorului, cari nici nu s'au engetat la moarte; și óre nu să pôte, ca și noi să fim constrinși a ne presinta în anul acesta înaintea județului divin, unde Dl Christos judecătorul nostru drept, ne va cere samă de tóte faptele noastre și apoi va pronunța sentința, de la care ne va depinde tóta eternitatea.

Nu mai un singur chip există spre a ne pregăti pentru óra morții: mai înainte de tóte trebuie să rupem de tot cu viața păcătóasă din trecut și să depunem o mărturisire sinceră cu un propus firm de îndreptare, și primind deslegarea de la preot, să ne nizuim a observa din tóte puterile noastre cei 15 §§. ai legii creștine, ce se cuprind în cele 10 porunci dumnezeesci și cele 5 bisericesci. Fiind membrii societății creștine trebuie să ținem statutele aceleia. Și acesta nu e așa greú pe cum ni se pare, pentru că bunul Dumnezeu ne e tata, care ne iubesc, în cât pe unul născut fiul său l'a dat pentru mântuirea noastră, ne-a primit de fiu adoptiv ai săi și ne va da ajutorul său ori când îl vom cere, așa că din partea noastră să recere numai o voință tare și vom putea trăi ast fel, ca să fim gata în ori și care óra a ne presinta înaintea judecătorului. Și voința acesta firmă o vom câștiga, dacă ne cu-

getăm cât de des la aceea, că pe cum e viața omului așa îl va fi și moartea. — și óre după moarte afla-vom îndurare?

Cualificația preoților. — Primim următoarele șire vrednice de a ocupa pe câte-va momente gândirea noastră:

În zilele trecute intrând în cancelaria unui avocat din orașul R. și cerându-i consultarea în unele afaceri juridice, după ce îmi dete consultațiunea cerută mi-a zis:

„Părinte! Să fiú eu Ministru de Culte sau Mitropolit așa schimba tot sistemul de creștere al preoților și anume așa reduce studiile strict teologice de la patru la doi ani, iar în cei alaiți doi așa dispune să se propună dreptul civil.“

„Domnule! Împărăția noastră nu e din lumea acesta. Sînteți d-vóstre adrocați destul, numai inimă să aveți față de popor. Dacă fie care preot ar fi tot odată și avocat atunci advocații ar fi peritori de fóme, și tocmăi așa ar trebui atunci ca preotul să fie și medic și teinic.“

Brețe la 31 Decembre 1901. *Simeon Zehan.*

Revistă bisericescă.

Roma. Acum e aprópe sigur, că Maestatea Sa Francisc Iosif va face vizită Sfinții Sale. Noul ambasador contele Szécsen, a discutat modalitățile vizitei cu card. Rampolla. Se va urma și acum ca cu prilejul vizitei împér. Wilhelm. După visita făcută regelui Italiei, Maest. Sa se va sui la ambasada austriacă în ecupagiul propriu și așa va merge la Vatican.

FEUILLETON.

De anul nou.

*Vîndător e omul — vinde
La nădejdi și la ilusii
Tótă viața lui cu zor:
Tótă viața lui adună
Marfă multă, marfă bună,
Dar nu pôte bietul prinde
Un an, bun cumpărător!*

*La sfîrșit de an te sacul
Plin de marfă nevîndută
Cum a fost la început
Dacă stă și se socóte,
N-a vîndut nimica pôte,
— Ori cât s'a trudit săracul —
La anul care a trecut.*

*Anul nou înse-t zorirea
Altor vremuri mai frumoșe,
Toți l-au așteptat cu dor
Omul vesel își adună
Altă marfă nouă, bună,
Și cercându-și fericirea
Îr se face vîndător!!*

*Ași fel luptă înainte
An de an să-și vîndă marfa,
Când grăbit, când mai domol . . .
În zădar le cercă lóte . . .
Nici în ciasul morții pôte
De nădejdi, ilusii sfinte.
N-o să-l fie sacul gol!!!*

Emil Sabo.

DE DEPARTE . . .

— lui Ida. —

Ași scrie dór de atâta vreme
n'am mai scris nimic

. . . Gândurile mă năpădesc înse atît de năvalnic. Afară e un ceriú ca de vară, numai crengile împodobite cu flori scânteitóre de neúă arată că e iernă. Drăgălașele paseri, alungate de asprimea iernii, se adăpostesc îmboțite pe sub coperișele caselor.

E iernă. Focul pâlpe în sobă împraștiindu-mi promoróca descrețitelor imagini.

În juru-mi e tăcere, numai glasul colindătorilor de afară, îl mai aud arare ori. În valul nostalgiilor nebune era să-mi uit că prăsuim astăzi presara născerii lui Christos.

De asta nici nu mă mir într'atâta
Atunci fie care își petrece în un cerc de prietini, de colegi, și cu sgomot și cu larmă . . .

O, îmi aduc aminte de tineretă, de copilăria mea întrégă. Nespus îmi plăceau atunci sările de Crăciun.

În póla mamei ascultam la colindile de afară . . . Și eram atît de fericit . . .

Și rînd pe rînd îmi ved tótă tineretă, anii dulci de școlă și frumoșele zile de Seminarii . . .

Involuntar tresar! . . .

Ca și cum de un veac așa fi părăsit zidurile Seminarului! Atâta mi-am uitat de el, de plăcerile, ce sînt acolo . . .

Eram acolo mulți — mulți!

Și nu observam în valul de glume, de jocuri și de petreceri, cum treceau zilele ca nopțile verii

. . . Mi-e próspectă încă în memorie sara de 16 Martie!

Cât entusiasm de nedescris și însuflețire avîntată era în fețele noastre, când într'o titanică amurțire de glasuri am petcutuit pe ușa, museului: „De pragul vieții ne mai despart zile 100!“

Îți aduci aminte, tu prietino!

Era un moment solemn!

Câte-va vorbiri entusiaste s'au rostit atunci pe tema acelor slove tipărite cu cretă . . .

În ferbințela fantasiilor noastre tineresci eram cuprinși de un dor avîntat, simțiam o iresistibilă dorință de a lupta și noi odată — cu însăși puterea vieții noastre, de a lupta pentru idealul religiei sfinte, în slujba căreia ne-am dedicat . . .

. . . Și era înălțător de inimi acea însuflețire virginală! . . .

Revistă politică.

Transvaal. Acuma numai Iese la iveală ce pierderi mari au avut bieții Anglezii în lupta de la Twefontaine. 300 soldați au fost prinși, 240 răniți, 3 tunuri, 167 care de muniții, 2000 puscii și 100 care cu hrană au căzut în mâinile Burilor.

În legătură se vestese că Krüger, a primit pe un delegat al guvernului britanic, cu care a discutat modalitățile încheierii păcii.

SINÓDELE PROTOPOPESCI.

Tractul Morlăcii Decembrie 1901.

De mult nu s'a mai cetit nimic în colonele „Unirii” despre faptele și întâmplările din tractul nostru, deși fapte demne de adus la cunoștință publică sînt și pe la noi.

Spre dovedirea acestei modeste afirmațiuni me rog a se da loc următoarelor șire:

În 8 Nov. a. c. (sărbătorea stului Dumitru) s'a întrunit clerul tractual în sinod, sub presiunea vrednicului protopop M. O. D. Ioan Pop.

La orele 9 s'a început s. liturgie pontificând dl protopop, cu asistența clerului tractual. După cetirea Evangeliului, pontificantele ținu o conștiință morală foarte instructivă, care a avut un efect nespus asupra ascultătorilor.

După finirea s. liturgiei s'a deschis sinodul prin o vorbire potrivită din partea dlui protopop, carele ne ceti și o frumoasă disertație — reoglundând în colorii vii starea socială morală modernă și indicând ca mijloc de sanare a relelor sociale *îmbrățișarea adevărilor revelate de Isus.*

Ca puncte mai momentose dezbătute în acest sinod notez:

1. Cestiunea fondului de salarizare a clerului.

S'a decis ca din ajutorul de stat să se cedeze — necondiționat — 10% în favorul acestui fond. Apoi să se roge Preaveneratul Ordinariat, să procure și asigneze preoților intențiuni, din stipendiul cărora jumătate asemenea să se cedeze pentru fondul amintit. — Țin a accentua aci dorința unanimă, de a se statori din partea Preaveneratei superiorității o uniformitate ore care cu privire la procentele cedate din ajutorul de stat. Vor fi destule districte protopopesce, cari urmând esemplul districtului Ludoș, vor fi decis să cedeze 25%, dar pôte să fie și de acele, cari nu vor fi decis nimic. De ore ce înse fondul de salarizare are menirea să recompenseze în câțiva pe preoții desconsiderați la împărțirea ajutorului de stat și de acestia vor fi de bună samă în toate districtele, — eo ipso se poftesc, ca toate districtele protopopesce să suncurgă la sporirea acestui fond în o formă.

2. Cestiunea înființării reuniunilor de temperanță.

Încă în sinodul din 4 April a. c. s'a adusesse decisiunea, ca să se înființeze reuniuni de temperanță în toate parochiile din tract și s'a cerut de la Preaveneratul Consistor aprobarea statutelor. Avînd în vedere împrejurarea, că aprobarea acestor statute din partea guvernului, pôte să întâmpine dificultăți, sinodul de acum a decis, ca înființarea reuniunilor deja proiectate, să se facă cu statute locale.

Zelul probat a dlui protopop și interesul manifestat din partea preoților față de această cestiune atât de momentosă, în curînd are să producă rezultate îmbucurătoare.

3. Cestiunea concubinatelor.

Pentru a se pune stavilă ulterioarei lățiri a acestui viciu adînc tăiator în viața morală a poporului, sinodul a adus următoarea decisiune: Concubinarii de câte ori li se vor îndeplini funcțiuni sacre, vor avé să solvécă în cassa bisericii o mulctă banală egală cu competența stolară preoțescă din respectiva parochie.

Ast fel de pedepse din cas în cas s'au aplicat și până acum în parochia Ciucea. Și pôte tocmai acesteia este a se atribui — în primul loc — împrejurarea, că în parochia această de peste 1200 suflete, — pe lângă tot contactul poporului cu diferitele confesiuni conlocuitoare, chiar și cu nazareii — astăzi abia sînt 3—4 părechii concubinare.

Pedepsele banale aplicate cu prudența recerută încă și mai mult efect vor avé în parochiile scutite de influințele străine.

S'au mai dezbătut și alte cestiuni, dar fiind acestea mai mult de interes local, pentru cruțarea spațiului le trec cu vederea.

fratele.

SCRISÓRE DIN VIENA.

— De la corespondentul nostru. —

Viena 1902.

Câte speranțe prăbușite, câte dureri trăite!

E un slab riset de bucurie, că a trecut greul zilei de ieri și e un tremur de frică pentru nesiguranța zilei de mâine.

Și se aud și chiote, dar aceste par asemenea chiotelor unui copil, care în nopțe, cercă prin chiote să dovedescă, că nu se teme. Și e nopțe pe aci fie care imblînd pe pipăite, fără se scie hotărît la ce țintă va ajunge. Aprópe nime nu e care să fie așa de naiv,

De aceea și doriām atăta să ne vedem la largul vieții

. Astăzi au trecut aceste 100 zile, și alte sute de zile după acele . . .

De pragul vieții am trecut — sîntem acum în însuși toiul vieții . . .

Ție, prietino dragă, cum îți pare acum? . . .

Atunci — de sigur nu pricepeam în de ajuns, ce o se ne întâmpine din colo de pragul acesta.

Ne așteptam noi la pledeci și lupte, și le doriām — dar prea idealiste erau atunci gândurile noastre.

Azi — pare mi-se — începem a raționa în alt chip mai domol, mai bătrănesc.

Nici nu e mirare.

Atunci neatingși încă de mîna esperințelor reale, și nepricepători încă de marile nevoi în lupta vieții — era firesc să socotim mai altcum, să simțim mai tineresc — în înțeles mai ideal . . .

Feliuritele miseriei ce întâlnim în lupta vieții nu le puteam încă socoti atunci.

Numai acum — în toiul vieții fiind — vedem că toate acele momente de însuflețire și dorinți avîntate de atunci, au fost mai mult efectul unor întruniri colegiale — nisce plăceri doră . . . și de loc nu le pot socoti ca nisce adevărate însuflețiri și temelnice îmbărbătări pentru lupta din viitor . . .

Însuflețirile unor inimi tinere de cele mai multe ori sînt momentane — pe neașteptate răsar în noi — ca umbra, și pier

pe urmă fără a lăsa după ele semn — pe cum nu lasă umbra

Și că au fost atari însuflețirile noastre, sîntem noi de vină ore?

Vreaș să afirm, că exemplele de zel pur creștinesc, de luptă obstescă, de iubire de neam, să culeg de pe catedrele școlii și încă din cărțile cărțurilor cu adevărat mari . . .

Din cărți înse mai obositor, mai anevolos și mai în silă, căci de celea mai multe ori aceste cărți de învățatură stau pline de praf pe rafturile dulapului

Er catedrele școlii propovédniăș mai mult sciință golă și sēcă

Și — pare-mi-se — că nu grăesc falsitate, când afirm aceste

Cu drag îmi aduc aminte de un iubit dascăl al nost, care din când în când ne mai împărțășia unele cunoștinți de lume, de ómenii Deapururi va merita pentru această iubirea și stima noastră

. . . Ne-am trezit înse în lupta vieții. Acum numai începem a pricepe ce însemnăș vorbele noastre pecetluite pe ușa salei de studiu . . .

Prea nu se asemănă vederile noastre de atunci, cu cele de acum.

Tot ce-am adunat din școli, de prin cărți — e prea puțin în lupta vieții. Atătea sbuciumări de creeri, atătea gânduri spulberate pe sama fie cărul pas, ce-ți vine înainte . . .

Ne lipsese mult, foarte mult — și pôte — chiar viața întrégă n'ar fi de ajuns ca să nu-ți mai lipsescă ceva.

E grea, e foarte grea lupta vieții — și înmiit de grea, lupta preoților lui Christos.

Azi vęd mai bine — toate le vęd în claritatea lor, dar is atăt de multe, is atăt de varil lipsele noastre, în cât te-ai înflora dacă n'ar fi credința în Dumnezeu . . .

Abia am trecut peste pragul vieții — sîntem numai la început. Dar până în urmă, pe unde vom pribegi ore?

Ce rezultate vom dobîndi?!

Acum să fie însuflețirile, acum să fie entuziasmul!

. . . Eră îmi uitasem, că prăznuim preziua nascerii lui Christos.

Atăta m'am abătut cu gândul.

Mai răsună câte o colindă pe afară. Din nou îmi vęd copilăria și dragile timpuri de atunci . . .

. . . Din virful dealului albit de ninsóre, coborăș peste vale dăngătul singuratic de clopot . . .

Îmi aduc aminte — e ceasul nascerii lui Christos. Me închin cu evlavie! — Tu ești nădejdea marginilor pămîntului! Și ne rugăm Ție Dumnezeului nostru!

Ruda — 1902.

Petru.

se credă, că viitorul va fi mai bun ca trecutul, ori barem așa cum a fost trecutul — drept aceea cu fețe triste și cu pași șovăitori trec omenii, pe aci, pragul anului nou.

Situațiunea politică în Austria e de atare natură, că în zilele cele mai apropiate trebuie să se întâmple lucruri de o influență generală.

Cuvintele min. presed. Koerber „ori-ori“ au trecut ca un curent electric prin corpul Austriei. S'au ridicat vorbiri peste vorbiri.

Cu toate aceste înse nime nu crede, că morbul chronic al parlamentului va putea fi lecnit, redându-i-se puterea de lucrare barem pe vre-o câte-va zile. Parlamentul va fi tot cel vechiu, căci lipsese înțelegerea. — Totă speranța s'a pus acuma în conferința de înțelegere între Boemii și Nemții, ce a proiectat-o Ministrul președinte. — Boemii și Nemții, Nemții și Boemii — o melodie ce să cântă deja de 40 de ani, fără să îndrăsnescă cineva a pași hotărît cu punerea pe note a cântecului. — Trebuie lăudat poporul Boem pentru hotărîrea cu care-și pretinde, — și nu cere —, drepturile sale naturale și istorice. Ceea ce doresc vor și dobîndi, căci nu va trece mult și vor fi domni situației politice în Austria. Mai toate pozițiile sînt ocupate de ei, și Ungurii bine știu această și fac față veselă Boemilor, dar norocul până acuma nu le-a prea suris.

Cu formulă hotărîtă și pe față de înțelegere, atât dintre Germanii cât și dintre Boemii, nime nu îndrăsnesc să iasă, că li-e frică de radicali, cari încă îi atacă numai de cât, numindu-i „trădători naționali.“ — Boemii luptă pentru federalism, Nemții — copiii resfățați, țin încă cu încăpăținare la egemonia lor. — Și înțelegere nu se va face cu toate, că casa arde.

Atâtea cestiuni ardetore sînt a căror realizare pretind unirea forțelor.

Afară de grijile casei lor proprii mai sînt apoi grijile renouării pactului economic, ce se face cu Ungaria.

Ungurii își bat pîntenii, zîngănitul lor a trecut granița, producînd pretutindenea sânge rău. — Ei vrea să se folosescă de ocaziune, ca se iele ceva din nou de la biata Austria. — Dar Vinezul își înțelege slăbiciunea lui și a prins de veste ce vrea prietinel nngur. Ura contra Ungurilor crește și se întărește zilnic. — Văd și Nemții, că ungurul nu e un aliat cum ar trebni să fie.

Certele interne și sbuciumările naționalităților, cari sînt o adevărată nefericire pentru Austria, pe cum și greutatea renouării pactului cu Ungaria, sînt lucruri cari sgu-dnie poziția Austriei în Europa.

La pocalul amărăciunilor interne s'a mai adaus scirea că Italia cercă să iasă din tripla alianță. Acesteia i se ascriu apoi mișcările Polonilor austriaci contra Germaniei. — Politica franceso-rusă își vede de drum: Rumpe Italia de cătră Germania și Austria. — Pe Austria o învrăjbesce cu Germania, ridicând Polonii contra imperiului germân. — Și așa Austria, dacă nu se va reculege, va rămâne singură îndușmănită de morțe cu vecinii și cu casa ardînd. Și acest aer de grijă apasă într'un mod înădușitor Viena.

*

Un simptom fericit s'a observat, că teatrele încep a se descătușa de sub acel „vis maior“ care apăsa viața morală creștină într'un mod atât de fatal. Cu excepțiunea

alor trei teatre, toate celelalte jucău la cântecul „semitic“ — un joc, că dacă nu era moral era filosemit. Și se întâmplă acestea aci în „orașul lui Lueger“, de care tremură jidanii ca de morțe, dar apoi în fericita Ungaria ce a ramas ore ne pîngărit de mîna murdară a jidanilor!

Local prim între teatre, considerat din toate punctele de vedere, îl ocupă opera, care stă în fruntea teatrelor din Europa. Urmază apoi teatrul „Burg“, care ca edificiu e un capd'operă. Îi lipsește înse o acustică bună.

*

Îngerul a adus de anul nou Vieni tramvaiuri electrice. — Bietele dobitoce sînt puse de aci înainte „ad acta.“

Lueger voesce să cumpere toate tramvaiurile pe sama orașului. — Acest bărbat providențial servește cu devotamînt și abnegațiune capitala. Scie să folosescă ori ce ocaziune, ce pôte să aducă ceva bine orașului împărătesc. — Prin edificarea câtorva fabrici de electricitate a sciut să aducă în corn de capră pe proprietarii tuturor celor alalte fabrici. Prin o apucătură istetă a deobligat pe acționarii tramvaiurilor să folosescă electricitate de la fabricile orașului, afară de aceea o multime altele folosesc numai electricitate de a orașului. — Și așa străinii vrînd nevrînd trebuie să-și vindă fabricile lor orașului.

Viața socială în Viena e una dintre cele mai morale ce se pôte vedea undeva în orașele creștine. Aci e o mîndrie a fi creștin catolic. Neamțul reformat e privit și considerat de neamțul catolic ca jidov.

Reformații cu marcele lor lucră febril, dar planul li s'a zădărnicit grozav, de când cu fericita întâmplare, că Moștenitoriul de tron a luat asuprași de a fi protectorul societății școlilor catolice, cari lucră cu un succes minunat contra refomațiilor și a naționalităților.

*

Naționalistii germâni au suferit o lovitură crâncenă cu retragerea „moralistului“ Wolf, care a fost sufletul mișcării „los von Rom und Österreich“ și „hin zu Deutschland“. Bine se fiu înțeles „moralistul“ nu s'a retras, ci a capitulat într'un mod rușinos. El, care atăcase și-și bătuse joc de morala s. Liguori, a ajuns legat de stîlpul rușinei.

*

Cu anul nou a sunat un puternic strigăt de alarm ca cei mai mari se pună stavilă: invasiunii jidovilor asupra universității, a tehnicei și a școlilor reale. — Năpădesc jidovi ca lăcustele, că e aproape Ungaria.

Sînt zile grele, și omenii stați gata de luptă.

Valica.

DIN SECUIE.

Giurgeu la 31 Decembre 1901.

Sfârșitul anului și apropierea marilor Sărbători românesce, me îndemnă imperios, a trimite această modestă corespondință, cu care me simțesc dator prețuitei noastre foi: „Unirea.“

Recunosc cum că multe și interesante raporturi, s'ar fi putut trimite — ca forte acomodate pentru un organ ca „Unirea“ — din acest ținut, dar de o cam dată, vor, trebui să rămână în sicriul anului ce espiră.

Nu pot înse să nu reflectez la câțiva articoli apăruiți în Nr. 36 și 50 a. c. din „Unirea“ și Nr. 162, 228 și 239 a. c. în „Gazeta Transilvaniei“, cari tracteză câte ceva despre stările românesce din acești munți ai Carpaților ostici.

Durere înse, că acest „ceva“ însemnă: stări posomorite și întristătoare pentru prezent și prin urmare îngrijitoare pentru viitorul acestor Români, cu deosebire cele comuncate în Nr. 36 al „Unirii“, de și fericitul nostru bătrîn preot Michail Dobrea, ne-a lăsat de moștenire învățătura „cele bune să se adune cele rele să se spele.“

Bun lucru ar fi făcut respectivii corespondenți, dacă ar mai fi atins și alte corde și chestiuni, care taie adînc în esistența și viitorul acestei populațiuni române, izolată de marele corp național.

Acosta e de lipsă, cu atât mai virtos, cu cât este prea bine cunoscut interesul mare, cu care pressa magiară de toate nuanțele, tracteză chestiunea secuiescă, care în mare măsură atinge și starea precară a Românilor de pe acest pămînt numit „secuiesc.“ S'a luat și se vor lua toate măsurile și mijlocele posibile pentru ușurarea stărei critice în care au ajuns Secuții, mai mult din vina lor, respective a conducătorilor, cari n'au căutat de cât de interesele lor private.

E aproape sigur, că cu sörtea Românilor conlocuitori și supuși la ateleași sarcine, nu-și va bate nimenea capul din partea stăpînirii.

Acosta se vede din ținuta de până acum, mai în sēmă a acelei presse, care a dat alarma pentru scăparea Secuților, pe când de Români își bate joc și agitază contra lor.

Așa „Elenzék“ în Nr. 160 de la 17 Iuliu a. c. ocupându-se și de acești Români, își bate joc de originea lor, arătînd că au fost aruncați aici, din România, de cătră un cal uriaș care în timpurile străvechi, aflându-se cu picioarele în Secuime, cu capul ajungea în bogatele sēmănături din România; din care causă voind Români să-l alunge și acățându-se de cōma calului, au fost aruncați pe pămîntul Secuiesc, unde se află și de presinte.

În Nr. 178 de la 1 Iuliu a. c. a lui „Egyetértés“, descriindu-se venerațiunea ce o păstrează Români din Cinc, memoriei lui Kossuth, — în armata honveților din Secuime au luptat sute de Români distingîndu-se și sacrificându-și și viața — îi apostrofază cu: „ne higunk az oláhoknak addig a mig meleg.“

E tristă și îngrijitoare cu adevărat, starea Românilor din Secuime în multe privințe, dar totuși nu e așa desperată, în cât cu puteri unite și abnegațiune, de care au dat frumoase exemple în trecut, să nu se pōtă susținea barem în pozițiunea actuală, până se vor îndrepta și împrejurările.

Atât din tradițiunile moștenite de la înaintașii acestei populațiuni române, cât și din documentele vechi autentice, se constată deplin, cum că numai cu multă abnegațiune și luptă, s'au putut apăra și păstra bunurile și caracterul deosebit a acestui popor, de care alte neamuri au fost despoiate.

Numai așa cu mari greutate s'au putut ajunge după o luptă de 200 ani, la succesele constatate, în Șematismul arhidieceșan jubilar de pe 1900 la pag. 332—346. Aceste

date istorice, comparate cu cele din conscripția făcută de vicariul Aron la 1750, apărută în foia „Transilvania“ Nr 117 din Novembre a. c. pag. 247—248, despre starea Românilor din „Archidiaconatus Szépvizienzis sedes siculiculis“ astăzi districtul protopopesc gr. cat. al Giurgeului, ne arată destul de evident, în ce stă puterea și viitorul acestor Români.

Cu deosebire sunt de mare moment și semnificative aceste date prețioase pentru Românii din ținutul Giurgeului.

Pe când în Ciucul de sus, se aflau la 1750, numai 3 comunități bisericești române Szépvizul, Ghimesul și Szent-Domokoșul cu 672 suflete, la cari aparțineau 17 filii cu 813 suflete la olaltă: 1485 astăzi după 150 ani, se află tot numai 3 parochii matre cu 2138 suflete la care aparțin 31 filii cu 1761 suflete române, la olaltă: 3889 de și populațiunea română din filiile Loves, Cosma, Tatârbur, Rachitiș și Csigioș, e colonisată în timpurile mai nouă cu peste 700 suflete, prin urmare populațiunea străvechie din cele 17 filii a dispărut aproape cu totul.

Cu mult mai îmbucurător s'a dezvoltat populațiunea română în ținutul Giurgeului, adăpostită între munți de influințele din afară.

Acastă populațiune la 1750 era constituită numai în 2 comunități bisericești matre și avé: Vaslabul și Varvizul cu 374 suflete și 7 filii cu 901 suflete la olaltă 1275. Acastă populațiune — de nu cum va Biczul aparținea Moldovei — în 150 ani, s'a ridicat la 14991 suflete, constituită în 12 parochii matre cu biserică și 10 școli, și 9 filii cu 756 suflete în mare parte magiarisate ca și cei 2286 din Ciuc.

Acești 15848 Români, nu numai prin limbă, portul și tradițiunile religioase curate, ci și prin sacrificiile pentru cultura românească sînt vrednici a fi considerați de membre sănătoase și activi ai poporului din care fac parte.

Pe cum în trecut așa și în venitor, pentru a se putea susține și progresa cu celelalte popore ale patriei, sînt avertați aproape numai la forțele lor proprii. Din acestea s'a înființat și acum instituțiunile religioase-culturale estimate în 209 681 corone 92 filieri din aceste forțe se susțin școlile populare cu jertfe anuale de 15961 corone 43 filieri dintre cari numai 600 corone de la stat și 600 corone din fondul școlastic archidieceșan.

În fața acestei mari și grele probleme, este de lipsă să amuțescă și înceteze ori ce altă tendință și disensiuni, din cari isvoresc, ca o apă tulbure și infectă, certele și interesele egoistice, sbicinate și de cătră Mult Onorata Redacțiune în Nrul 36 a. c.

Acastă datorință și chemare se impune cu atât mai tare, cu cât înșiși compatrioții: Secuții la sărbătorea Crăciunului-gregorian, prin „Bethleheșii lor“ punând în gura îngerului, care trezește pe păstorii români cu-vintele mult cuprindătoare: „skole moi Barbule, sze merem la Bethlehem városában ke szo nászku Izuska“ provocă indirecte pe toți Românii din acest ținut, la deșteptare prin credință vină, concordie și pace, spre bunăstare materială și morală spre binele comun.

Fie ca sărbătorile române ce le așteptăm cu dor prin cântarea îngerescă și prin strălucirea stelei în sacrificiul străbun, să lu-

mineze mințile și înblândească inimile tuturor Românilor și din acest ținut, întărindu-le voința spre activitate rodnică și în anul ce bate la ușa bietului Român în vécui al XX-lea.

Sărbători fericite!

Sentinela.

„An nou fericit!“

Ca rescumpărare a felicitărilor de ss. Sărbători au intrat la fondul subsidiar al preoților următoarele sume:

transport	35 cor.
Emil Sabo, Blaș	2 „
George Vlassa, Eger	4 „
Dr. Iuliu Maniu, Blaș	5 „
Moise Brumboiu, Tohan	5 „
Ariton M. Popa, B.-șesă	2 „
Nic. Togan, Sibiu	3 „
Dr. Eugen Bran, Teaca	5 „
Ioan Fodor, Blaș	2 „
Dr. Vas. Suciă, Blaș	2 „
Aleslu Pop, Blaș	2 „
I. Hatégan, Dergea, colectă	22 „
Suma	91 „

MAI NOU.

Foia oficiosă publică promoțiunea graduală a canonicilor din capitulul lugosăan, numind pe Ill. Sa Petru Pop, de preposit, pe Rsmul Benjamin Densuşan, de canonic lector, pe Rsmul Ioan Boroș, de canonic custode, pe Rsmul Mihail Gianu, de canonic cancelar. În același timp de canonic prebendat a fost numit Rsmul Nicolau Nestor, vicariul Hatégului.

Întru mulți ani!

Noutăți.

Dorim din inimă tuturor colaboratorilor, cetitorilor și spriginitorilor foii noastre: Anul nou cu fericire!

Întru mărirea lui Dumnezeu. Ioan Popa, Petru Popa, Nonic Popovici, Artimon Popa și Dumitru Popa locuitori în Veltiș, au donat sfintei noastre biserici gr. cat. un rînd complet de vesminte bisericești, în preț de 110 corone. Vasile Șerban și Nicolae Cioban măestru zidar, a cumpărat pe sams sfintei noastre biserici un prapor frumos violet în preț de 24 cor. Pentru cari fapte nobile dăruitorilor în numele poporului credincios, li-se aduce și pe calea acesta mulțumită, rugând pe bunul Dumnezeu să le răsplătească însutit pentru jertfa adusă sfintei noastre biserici. **Ioan Muntean**, coop. gr. cat. — În numele curatoratului bisericesc gr. cat. din Ghelar exprimăm mulțumirile noastre călduroase acelor donatori, cari au grăbit cu ajutorul lor a împlini lipsa noastră arzetore, de am putut cumpăra un ornat complet prețesc și o cruce de mână. Binefăcătorii sînt următorii: Stimatale Dămne: Lengyel 10 cor., Florea 10 cor. și Onorații Domni: Ladislau Tuțuraș 10 cor., N. N. 10 cor., Ioan Hans 10 cor., Lascuțian Iosif 5 cor., Gostian Carol 4 cor., Pasa Pompeiu 2 cor., Pasa Ludovic 2 cor., Simirian Antoniu 2 cor., Lascuțian Nică 2 cor., Pasa Ioan 2 cor., Pasa Benedec 1 cor., Stoica Maria 1 cor. **Er credinciosul nostru Ioan Murășan**, arangend un bal popular ne-a adus, ca câștig curat 14 cor. Bunul Dumnezeu se reverse binecuvîntarea sa asupra maritimșilor binefăcătorii a sfintei noastre biserici. În numele curatoratului. **Cornel Lengyel de Bagota**, paroch.

Nascerea Mântuitorului Nostru a fost serbată cu totă solemnitatea. Sta liturgie a fost pontificată de Escel. Sa Mitropolitul cu numerosă asistintă. Predica a fost rostită de Escel. Sa. Cântările le-a esecutat corul mixt a prof. Murășanu și Papiu. La prânzul dat la Curte a fost invitate 36 persoane: membrii Vener. Capitul și profesorii de la toate instituturile de învățămînt ș. a. Primul toast l'a rostit Rsmul **Gavril Pop**, pentru Escel. Sa Mitropolitul **Victor**, care respunzând a vorbit pentru oșpeți.

Din Archidieceșă. Preotul **Teodor Petran**, din Totelec, distr. Cluș, fiind pus în deficiență din cauză de morb, pentru ocuparea acestei parochii se eserie concurs cu terminul de 1 Febr. n. Venitele parochiale sînt statorite în fasiunea de congruă în suma de 296'54 cor. — Cu terminul de 20 Ian. n. se eserie concurs pentru ocuparea stațiunii învățătoresci din **Slimnic**. Emolumentele sînt: 334 cor. ajutor de stat, 266 cor. din repartitie, cuartir liber, 2° lemne și folosirea grădinei.

De ale învățătorilor. O veche și dreptă dorință a învățătorilor, care a fost reclamată de atâtea ori și în urmă chiar prin reuniunea archidieceșană, acum s'a împlinit. Prin hotărîrea consistorială de dte 7 Dec. 1901. Nr. 6489. se anunță, că de notar al senatului scolastic parochial, are să funcționeze tot de una învățătorul, care în același timp e și membru ordinar al aceluia, bucurându-se de toate drepturile, de cari se bucură ceilalți membri. Se esclude casul, când e de a se judeca o atacere personală sau disciplinară a învățătorului, în casul acesta el nu pôte lua parte la aducerea hotărîrilor.

Cranii lui Petőfi. „Budapesti Hirlap“ și după el și celelalte ziare magiare, publică nescrisori interesante, din cari rezultă, că craniul poetului Petőfi se află în muzeul din Blaș. La recercarea societății Petőfi și în special a ministrului Wlassics, craniul a fost închis în o cassă de fier, spre a fi asigurat contra vreunei subtrageri. Se așteptă sosirea unei comisii din Pesta, încredințate să studieze craniul marelui poet magiar, căduț la Sighișoara. În url. viitor sperăm să dăm informații mai detaliat.

Convocare. Societatea academică social-literară „România Jună“ din Viena, își va ține a XXXI. ședință generală Luni în 13 Ianuarie 1902 în sala de la Restaurantul „Goldenes Kreuz“ VI., Mariahilferstrasse 99. Începutul la orele 8 sara. Pentru comitet: cand. mech. **Gavril Barbul**, președinte; stud. forest. **Grigorie Bărtolău**, secretar I. Oferte maritimose în folosul cabinetului de lectură să primesc cu mulțumită. — Despărțemintul Ludoș al Asociațiunii își va ține la 19 crt. adunarea generală în **Lechința**.

Emigrați returnați. La 20 Dec. gen-darmii de la Rutika, au reîntors de la gară 16 emigrați, cari voiau să mērgă la America, dar parte n'aveau pașapoarte, parte aveau false. Mai toți sînt români din comit. Făgăraș și Tirnava-mică, cari au luat drumul pribegiei, din lipsa de lueru. S'a aflat la ei 3500 cor. cari li-s'au secuestrat, dându-li-se numai speșele de drum, cătră casă.

Necrolog. † **Elena Dumbravă**, fca dlui Vasile Dumbravă, inspector regesc de matricule în Dobrișin, a încetat din viață Miercuri în 25 Decembre st. n. la 3 ore dimineță în etate de 18 ani, după lungi și grele suferințe, împărtășită fiind cu sf. sacramente ale muribunșilor. Rēmășițele pămîntesci ale scumpei defuncte au fost înmormîntate în 27 Decembre st. n. în cimiterul gr. cat. din Gilău.

† **Hortensia Roșian** n. **Laslo**, soția admin. prot. al tr. Cluș Ștefan Roșian, a repausat azi dimineță.

Fie-le țărîna ușoră!

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

O surprindere de anul nou,

humorescă de Friedrich Thieme.

Prietinii se îmbrățoșară, și de bucuria revederii saltău din totă inima.

„Cum îți merge, confrate?”

„Așa, scii, dar ție?”

„Deto, ér așa.”

„Ernst, eú vėd că tu ai un cuget rezervat.”

„Și tu încă.”

„Seđi, iubite, între noi nici un secret. Mărturisesc-mi totul.” Și Otto aședă pe Ernst pe sofa cea de piele a chiliuței sale.

Totuși — până nu vom istorisi mai de parte, trebuie să scie cetitorul, cine snt adecă Ernst și Otto. Ambii, Otto Friese și Ernst Köcher aparțin la tagma medicilor. Amindoi snt încă tineri, 27 până în 29 ani. Ambii s'au etablat numai de curėnd și ambii n'au încă praxă. „Așa, iubite prietino, unde te stringe păpucul?” întrebă Otto prietinesce. „Eú nu cred; că dóră tu ai devenit nervos — din prea marea încordare ori din causă că pacienții nu te lasă nóptea să dormi?”

El suspină. „Cel din urmă cas obvine din când în când,” răspuse acesta rđind amar. „Ei imi răpesc somnul, de óre ce me lasă să tot dorm. Snt de o jumătate de an pe piciorle mele, și — cređi-me — de abia avui o duzină de pațienți!”

„Să ți-o cred?” bombăni Otto. „Omule, de ai putea tu arunca o privire fugitivă în odaia mea de consultări, ai observa, că eú cetesc de urit în decursul teribilului timp pe Robinson, chiar așa de singuratic era și el. Poftesci o țigară?”

„Chiar voiam să te rog — mulțam. Scii tu, de ce venii?”

„Ei, s'aud.”

„Vreaú să storc bani de la tine.” Otto rise cu energia unui tată de eroi. „Să storci de la mine bani? Ți-ai pierdut mințile! Și cam câți bani, de-í iertat a întreba?”

„Am lipsă de 20.000 marce.”

„20.000 marce? La ce? Vrei dóră să-ți iaí talpășița?”

„Ba nu, dar vreaú să cumpėr un stabiliment de cură. Tu dóră cunoscí sistemul inventat de mine, de a cura radical tóte bólele cu apă.”

„De sigur, și-l aflu escelent.”

„Spre a-l putea pune în practică, trebuie să fundez saú să eređesc un stabiliment. Atunci în scurtă vreme voiú ajunge cu metoda mea la renume, vađă și avere.”

„Despre aceea snt sigur.”

„Ei, și acum chiar mi se imbie o favorabilă ocasiune. Doctorul Charpie de aici, vrea să-și vındă stabilimentul pe sub mână. L'ași căpăta pentru un bagatel, în localitățile ce esistă ași puté introduce un sistem nou de cură și experiența mea în tratările pațienților mei ar forma basa. Să plătesc cel mult 50.000 marce, 30.000 le am eú, imi mai lipsesc bagatelul de 20.000, și eú nu poșed în tótă lumea înținsă a lui Dumnezeu un spirit bucuros spre jertfă, care se depună aceea sumă. Tu ești ultimul meu refugiu.”

„Dar tu scii, cât is de sėrac.”

„Hm — eú credeam, că tu ai o mătușe saú așa ceva rudă, care după lege să-ți crediteze un capital necesar pentru scopul etablării.”

„N'am pe nime.”

„Daună, — ne am fi asociat și purtam institutul în companie.”

„O frumoșă idee, Ernst. Și de ași avea bani, numai de cât ași pune și mai mult spre acel scop — eú snt sigur, că am reeși splendid. Dar așa chiar și eú ași avea lipsă de 3000 marce, căci snt într'o situațiune și mai próstă de cât tine.”

„De cât mine? Imposibil! Cugetă, amice, de nu întreprind afacerea numai de cât, imi sbóră frumoșă ocașiune dinaintea nasului.”

„Și eú pierd pe frumoșă mea Iosefa, dacă până la anul nou nu-mi plătesc datoriile — și anul nou e peste cincí zile.”

„Cum așa?”

„Ascultă numai,” zise tinėrul medic suspinând adănc. „Tatăl Iosefei e un om original — om bun, dar curios. Când cerui pe Iosefa la anul nou trecut, mă întrebă, de am datorii. Sigur, respusei eú, am. — Câte? — Aprosimative trei mii de marce. — Bine, respuse el, eú de alt cum n'am de observat nimic contra dumnitale, dar copila mea trebuie să între în împrejurări netede. Eú nu vreaú, ca ea să se mărite după un om, care să-și plătescă datoriile de student din zestea nevetei sale. Eú scii că dta iubesci pe Iosefa, și Iosefa te iubesc pe dta, ast fel îți daú un an pentru regulara afacerilor dtale. Acum te-ai etablat, un om tinėr n'are mari și multe pretensiuni, dacă dta la viitorul an nou imi vii aci ca liber de datorii, vei avea pe fica mea. Până atunci eú imi țin cuvintul dat, mai mult nu, atunci trebuie să vėd de alt bărbat pentru Iosefa, căci atunci voiú veni la convingerea, că în dta m'am înșelat.”

„Ce urs! — și ești plătit?”

„Ce întrebare? De unde să iaí și să nu furí? Pe lângă tótă soliditatea, păstrarea etc. aú mai crescut datoriile cu 300 marce. Privesce aci lista, aci snt însemnate tóte acurat — o Ernst, eú snt cel mai nefericit din muritorí! Peste cincí zile e anul nou, și eú cunosc pe bėtránul, el e om de cuvint.”

„Trăsnete și fulgere! — Atunci poți imprumuta cele 3000 de marce pe conta zestreí?”

„Nu-í iertat să plătesc datoriile cu bani imprumutați — abstrăgėnd de la împrejurarea că e de parte de mine cugetul să fac un ast fel de trafic.”

„Atunci, firesce, nu se póte ajuta,” răspuse Ernst în mod neaprobător. „Nu ți se póte ajuta ție, și nu mi se póte ajuta mie. Ambii putem fluera a pagubă. Și cât era de frumos, de puteam fi companiști!”

Ambii amici se despărțiră supėrați.

II.

Încetul, cu încetul trecură una, două, trei zile — și anul nou era aci, și Dr med. Otto Friese se afla tot ca mai înainte. Încă 24 óre și sórtea lui se va decide, Iosefa va fi pentru el pierdută pe veci! Umbla desperat — nimic nu-l puté mântui de cât o minune, și în zilele nóstre snt rari minunile, dacă peste tot mai snt.

După ce clocise destul acasă, se decise în fine să iasă din celula lui; se repeđi la hotel, se guste binemirositorul punciu de anul nou în societatea cătorva amici. Tonul lui Bachus nu tinde în ast fel de momente bal-

samul recoritor pentru inimí sdrobite, căci nóptea târđiú, Otto merse acasă, de și ceva mai clătínându-se ca de comun, cu sufletul rănit — póte că fu prea mică dosa luată spre în-sănătoșare. Dormi-se cu visuri grozave până în ziua albă, atunci se scormonii în perinile sale — ceriule, de ce să se mai și scóle? Dóră totul era pierdut, totul!

Afară suna clopoțelul — aha, împărțitorul de epistole! El nu află demn de a se osteni să deschidă; ce í-ar fi și mai putut aduce cursorul Podbielski? Conturi și gratulări góle — pah, le aruncă de o parte; mult de ar fi luat în mână pe aceea de la iubita lui. Biata copilă s'o fi rescolind negreșit între frică și neliniște — nu alta, dar se mori de necas! Ast fel mai sună încă de două ori — în decursul înainte amezii tot de una mâna unui cursor de postă trăgea clopoțelul, spre a-í inmanua urări nóuē și conturi vechi. O scia înainte că nici un pacient nu-í conturbă liniscea.

Dar totuși și patul își pierde farmecul, după ce a stat cineva destul de lung timp în el. Otto se ridică în fine, își făcu toaleta, beu cafeaua, și numai după aceea se decise să cerceteze conținutul lădiței de epistole. Mulțimea nu promitea ceva îmbucurător. Mai întâiú alese pe cele mici în format de gratulări de anul nou, vėqu repede corespondințele, numai pe ceea a Iosefei lipi un sărut — și numai după aceea apucă covertele cu format negustoresc. Firmele tipărite pe ele îi spuneau destul, toți creditorii lui erau reprezentați, nu lipsia nici unul,

„Chiar ca și când s'ar fi vorbit, ca pe anul nou să-mi facă un ceas posomorit,” bombăni Dr Friese necăjit. „Frumos an nou!”

„De sigur, pe cum presupuneam — din cafeneaua societății un rest de 450 marce — tu prostule!” El chiar voi să arunce fóia la o parte, când îi bātu la ochi o însemnare din jumătatea inferióră a foii.

„Ce mai scrie aci prostul — de sigur me rógă de grabnica solvire? Suma... ce-í, ce-í acésta? Suma o primii cu mulțămítă și sincere urări de anul nou — da, óre visez eú? Ce-í vine óre bunului bėtrán?”

„Curios, el a fost pururea om cinstit póte vrea să-mi ștergă suma, dar nu primesc.

Monologisănd ast fel rupse epistola Nro 2. „Vai, de la creditorul Kahr — 380 marce — și? Suma primită cu mulțămire — poftesc an nou fericit — snt eú fermecat?”

Cuprins încă de curiosul sentiment desfăcu epistola Nro 3. Într'adevėr, suma solvită — Nro 4: — asemenea rezultat. Tot quietanții, nu lipsia nici una!

„Acésta e o adevėrată poveste din 1001 de nopti!” Otto se pipăi pe frunte, se scărpină în urechiă — nu era vis! Datoriile lui erau în adevėr plătite, aci erau documentele în regulă, în marinimositatea creditorilor nu mai credea.

Un lung interval stătu pe gânduri, își spărgea capul să afe deslegarea enigmei, dar în zădar, — în zădar, — în fine se ridică cu convingerea că enigma nu se póte deslega.

„E egal”, zise el de odată, și începă a juca prin chilie, „e egal, cine a plătit datoriile, lucrul principal rămăne, că snt plătite, de ar fi fost din partea mea chiar Belsebub în persoană, cel ce le-a plătit!

La totă împlinirea dorința mi se împlinesce, Iosefa e câștigată, hura!”

Apoi își pachetă voios quietanțele în portmoneu, se îmbracă în haine de mare ținută și grăbi spre părintele iubitei.

Bătrânul ședea pe sofa, fumând din pipa lui cea lungă.

„Dta ești, domnul Dr? Credeam că nu o se mai viu. Ai aplanat totul?”

„Totul.”

„Arată-mi quietanțele.”

Otto îi întinse legătura de quietanții. Într'aceea intră în lăuntru și Iosefa, care aușise vocea iubitelui ei.

„Otto, tu ți-ai ținut cuvântul?” Și cu brațele deschise alergară îndrăgostiții spre olaltă, dar bătrânul intră între ei.

„Halt — asceptați — mai întâiu trebuie să esaminez quietanțele.” Acest lucru îl făcu în modul cel mai conscientios.

„Ai dta și un specificator al datoriilor dtale?” întrebă el după un interval.

„Regret — eu îmi făcusem o listă completă, dar mi-a dispărut într'un mod cu totul necunoscut.

„Dta ne asigurezi pe onorea Dtale că datoriile nu le ai plătit cu bani împrumutați?”

„De sigur.”

„Bine — aci îți ai quietanțele.” Bătrânul se ridică de la locul lui, întinse lui Otto quietanțele și puse mâna Iosefei în a lui Otto. „Acum fiți fericiți, copiii mei! de sérá vom serba logodna.”

III.

Acésta fu o zi fericită de anul nou pentru Otto. În fericirea lui nu se mai cugeta la secretul, căruia avea de ași mulțami fericirea și frumoasa mirésă.

Așa după câteva zile îi veni în minte rara întâmplare. El esaminează în secret pe mirésă lui — ea nu scia nimic despre afacere. Întrebă apoi pe unii din creditori, ei nu sciaș nimic, ei primiseră banii cu assignațiune postală dată în numele lui, cu recercarea, ca quietanța să i-o trimită lui ast fel, ca să-i ajungă la mână chiar în ziua de anul nou.

În zădar își mai sfârma Otto capul de a afla pe cel ce i-a solvit datoriile, — în fine se lăsă de orî ce căutare, sperând, că generosul necunoscut va eși însuși la iveală — în cas dacă reflecteză să-și mai aibă parralele, la din contră — cu atâta mai bine.

La un pătrar de an după logodnă, fu cununia tinerei părechii, apoi mirii călătoriră patru săptămâni în Italia, după aceea se întorseră în frumos aranjata lor casă, și numai după aceea ascepta Otto în fie care sérá și dimineță câte 2 ore după pacienți, care nu voiaș se vină sub nici un preț. —

În ziua a treia după reîntorcerea sa intră în fine cineva în sala de așteptare a Drului Otto, cea luxuos aranjată, decorată cu tablouri scumpe și provădută cu jurnalele cele mai prospete. Dr Otto Friese tândălia prin sala de alătura; ca diplomat astut inse își propuse să lase pe străinul în așteptare un bun pătrar de oră, spre al face să credă, că tocmai are un pacient în tractare, pe care după consultațiune l'a espedat afară pe o altă ușe. El tocmai se pregătea a face, ca cel din sala de așteptare să audă deschiderea ușei laterale, când ușa ce conducea din salonul de așteptare se deschise cu sgomot, și o voce bine cunoscută îl luă peste picior:

„Nu te mai osteni, Otto, — eu cunosc șarlatania.”

„Oh, tu ești Ernst.”

Ernst se apropie. „Ești stnt în tâlpi.”

Se îmbrățișară vechii amici și-și strinseră mâinile cu căldură.

„Cum îți merge ca căsătorit? Ești fericit?”

„Fericit? Sînt răsăfat de fericire!”

„Me bucur! Me bucur!”

„De ce n'ai venit la ospetul meu?”

„Nu putui, unchiul meu a fost foarte bolnav, trebuia să staș la el — scii tu.”

„Ți-ai cumpărat institutul?”

„Da, erî. De aceea și sînt azi aci. Măne trebuie să-l plătesc, și de aceea am venit să te rog să-ți plătești partea de 23.000 marci.”

„Ești?”

„De sigur. Tu ai dorit să-mi fi companionistul meu — zestrea muerii tale o vei fi primit prompt.”

„Până la cel din urmă filer.”

„Și te învoești?”

„Vezi bine, dacă me voești — e o afacere sigură și promite succes bun. Muierușca mea nu va avea nimic contra. Apropos! Tu pretinși 23.000 marce, mie mi se pare că era vorba numai de 20.000?”

„Hm! Și cele 3000 pentru datoriile tale nu le compuți?”

„Așa dară tu — le-ai plătit?”

„D'apoi cine?! Ești calculaș așa: Ești mai am lipsă de 20.000 marce spre a-mi asigura institutul. Tu, ca să câștigi 50.000 ai lipsă numai de 3000.

Ești poședeam 30.000, tu nimic. Ce poți fi mai simplu, de cât ca ești să pun 3000 spre a-ți asigura ție 50.000, ca apoi ești să câștig de la tine 20.000? Ești îmi făcu planul numai de cât, când fui la tine, și-mi permiseși a pitula în ascuns lista datoriilor tale, ce era înainte mea pe masă.

Tinerul medic rise cu hohot și cădu în grumazii amicalui său.

„Bine făcuși, Ernst, pentru acésta îți voi fi mulțumitor în totă viața. Dar acum să mergem la scumpa mea Iosefa, să-i spunem gluma și la o sticlă de burgunder să ciocnim pentru fericirea noastră, pentru întreprinderea noastră și pentru secretul surprinderii de anul nou!”

trad. Ion Pop Reteganul.

HĂRTII VECHII.

Prealuminatê Dómne Episcope!

mie Preamilostiv Părinte!

Părinteșcă Măriei Tale scrisóre de dto 2 Ian. a. c. cu cea mai înaltă biciuire o am primit, și am cunoscut inima cea de părinte, ce ai cătră mine și cu cât rod ai lucrat în rindul meu la Curte, îndemnat de însuși a Măriei Tale frésca bunătate, după ce mă ai cunoscut din mărturia acelor doi preavrednici preoți, a cărora bunăvoința cătră mine mai de înainte o scii, prea îndatorat dară mă veđi Măriei Tale cu totul întrú atât, cât nici cu cuvinte de cum eu alte nu sum harnic potrivită facerei de bine mulțamită Măriei Tale a aréta, inse scii, că alta respătire nu poftiți mai tare, fără ca pe cum și prin preaprețuita scrisóre mă dogenesci să port slujba ce mi-se va încredința spre slava lui Dumnezeu și binele neamului, în care nădejde Te ai și pus cu milostivire pentru mine, cu totă silința întrú acea și ești voiđ fi rugând pe milostivul Dumnezeu, cât ca să-mi deie dar și putere spre aceea.

Cât ca pe Măria Ta și prin smerite rugările mele să te fericéscă în veci.

Întru alte următórea scrisóre până acum am primit: „*Reverendissime Dne mihi observandissime! Per gratum mihi est, ad aestimatissimas Rssmae Dvae Literas d. 5-a hujus mensis exaratas, cum rescribo, simul etiam gratulari posse, Eidem Munus Episcopi Graeci Ritus non Unitorum in Trannia per benignam Mattis Ssmae Resolutionem ex Clementia Regia collatum esse. Nec dubito quin Rssma Dvra se mueri huic, cum emolumento Altissimi Servitii et Boni Publici obeundo parem atque Clementia Regia dignum praestitura sit. In reliquo etc. Vienae die 21. Xbris 810. paratissimus ad servitia Samuel C. Teleki m. p. **)

Care milostivă scrisóre socotindu-o cu mai mult privată, am făcut pentru ca prelaudatului cancelariului mulțamită, așteptând a mă învrednici de alta mai de obste, care după ce va sosi, calea cătră Beciu voiđ înțocmi-o prin Oradea, spre a mă puté mângăia de prealuminata față Măriei Tale și sfînta drépta întrú mulțamită și închinăciune a ție-o sáruta spre dobândirea blagosloveniei fericite în drum.

Domnul Buday notaroșul Consistoriumului cu adevérat de totă nădejde ar fi în călătoria aceea, ba tocmai de lipsă, ca un bărbat harnic ce este, când ești cu sciința și învățatura tocmai nu mă așa pociu lănda, dară nu scii, cum îl voiđ puté dobândi, fiind că slobozenia Domniei Sale vine de a se mijloci de la Curte prin Tesaurariatul Betlean, carele foarte în silă se îndura de dînsul.

Întru alte aduc închinându-mé cunoscutel milî părinteșci a Măriei Tale și mai în colo cu totă cinstirea rămân

Al Prealuminatêi Măriei Tale,

Szász-Sebes în 4 Ian. 1811.

Preaplecată slugă și client:

Vasilie Moga

r. t. paroch. la Szász-Sebes.

Bibliografie.

A apărut:

Documente privitoare la Constantin-Vodă Brincoveanu, la Domnia și sfîrșitul lui, publicate cu o prefață de N. Iorga. București, Institutul de arte grafice și editură „Minerva” 1901. Un volum de XXIII+176 pagine, edițiune foarte elegantă, cu o prefață de distinsul istoriograf N. Iorga, carele ne descrie în colorii vii și în stil poetic viața de la curtea „Domnului muntean, bogatului, înțeleptului și vestitului principe.” Se recomandă călduros tuturor celor ce se ocupă cu istoriografia română. S'a tipărit cu cheltuiala principelui Constantin Basarab Brincoveanu. Cartea nu este pusă în comerț, dar di C. Basarab Brăncovan (București, Str. Scaune, 22/2) ține exemplare la dispoziția persónelor, ce se ocupă serios de istoria poporului nostru.

„Semănătorul”, Nr. 4 cu următorul sumar: Expoziția Grigorescu, A. Vlahuță. — Midas (nuvelă), I. Gorun. — Pe munte (versuri), G. Coșbuc. — Victimele „plagiatorului Carageale”, I. G. — Nopte de vară (poesie), Elvira M. — Singura palmă, V. Cioflec. — Din trecut, G. Morocianu. — Naframa Aniș (poesie), M. Cuntănu. — Agata Birsescu, C. Xenî. — Poesia (sonet), St. O.

* În scrisóreă acésta contele Samuil Teleky din Viena cu datul 21 Dec. 1810 răspunde la epistola lui Vasiliei Moga din 5 Dec. a aceluiași an, și îi gratulează de denumirea de Episcop al Transilvaniei pentru neuitul de rital grec esprimându-și sperarea că de acest oficiu se va aréta vrednic împlinindu-l după așteptarea Maestății Sale spre binele și folosul public.

Iosif. — Din Heine, I. Darie. — Răs-punsuri. Red. Numărul 20 bani. Abona-mental 10 lei pe an. Abonamente se pot face și la redacția foii noastre, trimițându-se banii înainte cel puțin pe 1/2 an.

Cadouri potrivite:

Emil Bougand: **Mama sfântului Ar-gustin**, traducere de Salba, tipărită cu elu-tiela și îngrijirea d-lui prof. Dr. E. Dăianu. Un prețios volum de 494 pag. hârtie fină, tipar curat. prețul 3 cor. Se poate p. ocu-ra de la editor ori tipografia arhidieceșeană, alăturând și spesele de porto postal 30 fl.

Ben Hur, de Lew. Wallace, tom. I. 539 pag., tom. II. 508 pag., prețul broșurat 2 cor. 90 b. Blas. Tipografia seminarului arhidieceșean. 1898.

Henry Bolio: **Tragedia Calvariei** tra-dusă de membrii societății de lectură „In-ocenția Micu Clain” a teologilor din Blas. Edit. societății, pag. 287, prețul 2 corone.

Clipe de repans de Sorocova, un volum elegant și plăcut. Are 208 pag. și costă 2 cor. „Sorocova” cunoscutul scriitor de la Brașov ne e deslușă garanție de spirituale, cu care sînt scrise schițele și foilețele adunate în această broșură.

G. Coșbuc: **Bășboiul nostru pentru ne-astinare**, ed. III. Bucuresei, edit. C. Setaea, prețul 1 cor.

G. Coșbuc: **Povestea unei corone de otel**, Bucuresei, edit. C. Setaea, cu o mulțime de ilustrații, prețul 1 cor. 50 b.

Posta „Unirii”.

„*Capitulul din Carmelea*”. Să nu zicem similitudine sau slocașare, pentru că ghina asta, am cel puțin de mîă zi în o fîe imonistică? Pentru sîrbători a fost tîrziu, dar e bun și pe altă dată. V. B. Mulțumită, vom folosi o altă dată; cea de mai de mult n-o mai publicăm, avam alt articol. P. Zi. Adresa e următoarea: *Fracti Oros, Wheeland-Pa P. B. Nr. 203, Nord-America*.

G. P. în S. w. Apeul Diale, adresându-se la persoane nuntre, nu-l putem publica, mai bine scrie-ti-le direct. De alt cum obiectul apelului dvs. scrie și ca idee, e ceva prea neplăcut la noi.

P. S. în R. Cîte ceva de pe acolo vom primi cu plăcere. Succes bun la începutul carierei! Am primit și achitan abonamentele plătite de la:

Laputa pe an. 1899. *Tiverniul-mic* pe 1901 și 1902 sem. I. *Dr. J. L. Orade* pe an. 1902. *Hodice* pe an. 1901. *Ada* pe an. 1901. *Cantolos* pe 1902 Ian.—Marte. *Esc. S. Ep. Orade* pe 1902. *Cugrăul-de-Jos* pe an. 1900. *Ucea-sup.* pe an. 1898 sem. 2-lea și 1899 sem. I. *Zăbrava* pe 1902 sem. I. *Aruncata* pe an. 1901. *P. P. M. Bădă* pe 1900 sem. 2-lea și 1901 sem. I. *Milaslul-mare* pe an. 1897 și 1898. *Misehia* pe an. 1900 și 1901. *Bontariul-sup.* pe an. 1895, 1896, 1897 și 1-98. *Căpșutul-de-Campie* pe an. 1896 și 1897. *Furlog* pe 1896 și o parte din 1897. *Gurghiu* pe an. 1899. *Cherelug* pe 1901 sem. 2-lea. *G. H. Gherta* pe Oct. Dec. 1901. *Mirastăz* pe Oct.—Diac. 1899.

Editor și redactor răspunzător:
Aurel C. Domșa.

Fundat în anul 1789.

ERNEST KRICKL & SCHWEIGER

liferanți de curte ces. și reg. pentru materie de mătășă și ornamente sacre,

Viena I. Kohlmarkt 2. „la porumbul alb”.

recomandă

ornatele sacre, pregătite strict după ritul grec, ca de es. falone, diaconale, sticharii, saccos, omofor, epigonation, mitre, mandii, plasca-nice, baldachine, praporii etc. cum și toate utensiliile și vasele sacre de metal, ca disc, ciboriu, cruce, chivor, artoclasie, tricheriū și di-cheriū, cădebițe, candel, sfesnice, candelabre etc. toate pregătite solid și cu prețul cel mai ieftin de fabrică.

Cataloge ilustrate se trimit la cerere gratis și franco.

(52) 4-10

Tipografia Seminarului arhidieceșean.

Alexandru Gratzel

Comisionar pentru Venerabil Cler catolic
Viena I. am Lugeck Nr. 3.

Recomandă artilei săi specialii:

Tămăia Aegyptiană din anul 1901.

- I. Specia cea mai nobilă, productul ultim, mărgăritare cu nirosul cel mai plăcut un kilo fl. 1-48
- II. Stroii fini, nirositor albi un kilo fl. 1-16
- III. Bucăți mari nirositoare, curate un kilo fl. 1-70

Aparatul „Luminei vechnice”
Patent Guillon din Paris.

Singur acest Aparat dă o „lumină vechnică” si-gură, care arde neîntrerupt de 6—14 ori câte 24 ore cu o făcătură frumoasă li-nișită.

- Candela pentru olei din sticlă roșie fl. 1-30
- rubin, vinetă ori verde fl. 1-30
- Filti-patent pentru un an întreg Nr. 0, 1, 2, 3 ori 4 fl. 1-40
- Acoperiment aurit fl. 1-70
- Strecurătoare pentru olei cu bumbac fl. 1-18
- Pedestal în rezervă din metal fl. 1-12
- Clin de alamă și lemn fl. 1-60

Suma fl. 4-20

- Pe lângă acestea o candelă roșie, vinetă ori verde în rezervă fl. 1-30
- 1 Sticlă de olei pentru primă folosire fl. 1-54
- 1 Laduție de transport și rambursă fl. 1-26

Olei pentru Aparat din 1901.

Oleul meu pentru Aparat se pregătește anume pentru mine din cea mai bună rapită ungură, și să depline în nișce rezervor anume pregătite câte 6-8 septemlari ca olei crud, apoi după o patentă duplă rafinat se aședă prin o strecurătoare de bumbac în vase, prin ce primese o fiecă extrordinară

Pentru un an întreg.

- 25 kile de olei pentru Aparat à 54 cr. fl. 12-42
- 1 Sticlă impletită pentru 25 litre fl. 2-10
- Transport la gară și rambursă fl. 1-30

Suma fl. 14-82

Pe lângă acestea o cogară pentru transport 50 cr.

Lampe biseriești pompoșe

pregătite după desămurile unor artiști academici, forme frumoșe și solid lucrate, aurite

- Lampe pentru biserieți mai mari fl. 50-100
- Sforă pentru lampe din căneșă roșie ita-liană în o lungime de 10 metri cu 6 globuri și ciucur fl. 8-80
- Aceleași cu ciucur mari forme frumoșe fl. 9-80

Lumini din ceară fină veritabilă

fără amestecarea albur materii 1 kilo fl. 2-75 cu următoarele mărimi:

1 kilo	à 1	à 2	à 4	à 6	à 8	à 12
cu lung. 1 1/2	118	96	79	66	56	47
cu gros. 1 1/2	3 1/2	2 1/2	2	1 1/2	1 1/2	1 1/2

Lumini biseriești noi exelente

4—10 kile à fl. 1-75 de la 10 kile în sus à fl. 1-60

Mărimi:	à 1	à 2	à 4	à 6	à 8	à 12	à 16
cu lungim. 1 1/2	118	88	72	46	58	44	53
cu grosim. 3 1/2	2 1/2	2 1/2	2	1 1/2	2	1 1/2	2

Sîrmă de ceară sistem francez pentru aprinderea luminelor, care arde frumoșe și nu stropesc, în roțile de 5 m. costă fl. 24

Corn de aprins și sîrma din alamă lustruită cu 2 scoabe pentru sîrmă de ceară sistem francez fl. 1-20

Sonerie armonică cu 4 clopotei în acordul cel mai curat fl. 6-10

Cu clopotei mai mari și mai fini fl. 8-10

Cădelniță și navionță din argint de china, argint fl. 17-20

Sticlouțe de cristal pentru vin și apă, în formă forte artistică din cristalinul cel mai curat, părechea fl. 1-30

Altece, părechea fl. 1-80

Pentru acestea o tasă mare din argint nou fl. 1-80

Atenție de obiceiurile aci țigărite lițerez ori ce lițerez pentru biserieți și garanțez pentru bunăcalata ori care marje trimise de mine.

On distinkă stinkă:
Alexandru Gratzel m. p.